

Тест знања

1. Филозофска дисциплина која се бави основним облицима мишљења, појмовима, судовима и ваљаним поступцима закључивања је

- а) Филозофија науке
- б) Епистемологија
- в) **Логика**

2. Уверење да је могуће потпуно поуздано, несумњиво сазнање стварности, назива се

- а) сцијентизам
- б) **догматизам**
- в) емпиризам

3. Принцип, начело свега постојећег је

- а) **архе**
- б) физис
- в) космос

4. По мишљењу ког филозофа се свет налази у непрестаној промени?

- а) Ксенофана
- б) Анаксимена
- в) **Хераклита**

5. Пармениду се приписује познати слоган

- а) "Једно је Све"
- б) **"Бити и не-бити јесте исто и није исто."**
- в) "Бог увек ствара на геометријски начин"

6. Који Зенонов парадокс показује немогућност да се кретање отпочне?

а) **Дихотомија**

б) Ахил и корњача

в) Стрела

7. Шта од наведеног не спада у Емпедоклове елементе?

а) **љубав**

б) земља

в) ватра

8. Хомеомерије су основне честице бића у учењу

а) Демокрита

б) **Анаксагоре**

в) Леукипа

9. Софисти истичу разлику између

а) правде и стида

б) митоса и логоса

в) **физиса и номоса**

10. Пут до истине у Платоновом учењу означава се као

а) **присећање**

б) просветљење

в) подражавање

11. Шта од наведеног по Платону спада у особине најбоље државе?

- а) богатство
- б) умереност**
- в) једнакост

12. Почела или разлози бића по Аристотелу су

- а) Принцип идентитета, принцип непротивречности и принцип искључења трећег
- б) Супстанција, дијалектика и топика
- в) Облик, материја, делатни узрок и финални узрок**

13. Аристотел врлине дели на

- а) теоријске, практичне и поетичке
- б) дианоетичке и етичке**
- в) људске и божанске

14. По Епикуру, сазнање о свету атома стиче се

- а) чулним опажањем**
- б) умом
- в) атараксијом

15. Шта од наведеног по стоицима не спада у категорије?

- а) квантитет**
- б) квалитет
- в) модалитет

16. Произилажење ствари из њиховог творца, исијавање божје светлости, код Плотина се назива

- а) екстаза
- б) хипостаза
- в) **еманација**

17. Пет доказа о постојању Бога формулисао је

- а) Августин
- б) **Тома Аквински**
- в) Анселм Кантерберијски

18. Тврдња да Бог постоји јер се савршено биће не може замислити као непостојеће лежи у основи

- а) **Онтолошког доказа за постојање Бога**
- б) Доказа из сврховитости
- в) Космолошког доказа за постојање Бога

19. *Реализам* је становиште по којем

- а) опажамо стварност онакву каква јесте
- б) појединачне ствари имају једину реалност
- в) **универзалије постоје реално и независно од света**

20. Бекон дели науку на

- а) **историју, поезију и филозофију**
- б) метафизику, физику и магију
- в) теорију, емпирију и рационалну теологију

21. На основу чега Декарт изводи доказ о постојању спољашњег света?

а) на основу поседовања идеје о савршеној бесконачној супстанцији

б) на основу тога што Бог не обмањује

в) на основу постојања урођених идеја

22. Спинозино учење о супстанцији је

а) дуалистичко

б) монистичко

в) плуралистичко

23. Највиши ступањ сазнања по Спинози је

а) контемплација

б) дедукција

в) интуиција

24. Како Лок дели идеје према њиховој сложености ?

а) На идеје сензације и идеје рефлексије

б) На просте и сложене идеје

в) На реалне и фантастичне идеје

25. Esse est percipi је основни став филозофије

а) Дејвида Хјума

б) Џорџа Барклија

в) Томаса Хобса

26. Проблем који се састоји у тврдњи да се из неког знања о појавама које припадају некој класи ништа не може закључити о свим члановима класе назива се

- а) **проблем индукције**
- б) проблем генерализације
- в) проблем универзализације

27. По Дејвиду Хјуму, разлика између утисака и идеја је

- а) квалитативна
- б) релативна
- в) **квантитативна**

28. Веза између узрока и последице, по Хјуму, је

- а) логичка
- б) **субјективна**
- в) нужна

29. Природно право је

- а) **неотуђиво право човека на живот, слободу и својину**
- б) право човека да природу користи по сопственом нахођењу
- в) право човека да у дивљини ради како му је воља

30. Који од наведених појмова не спада у основне појмове Локове филозофије

- а) друштвени уговор
- б) **принцип корисности**
- в) природно стање

31. На питање "да ли постоји сазнање које је независно од искуства?" одговор даје Кантова

- а) трансцендентална аперцепција
- б) трансцендентална дијалектика
- в) **трансцендентална анализа**

32. Морално законодавство које проистиче из нечег изван човека назива се

- а) антиномија
- б) **хетерономија**
- в) аутономија

33. Који филозоф назива своју филозофију "учење о науци"?

- а) Шелинг
- б) Хегел
- в) **Фихте**

34. Шта од наведеног није моменат апсолутног духа у Хегеловој филозофији

- а) **феноменологија**
- б) уметност
- в) филозофија

35. По својој "теорији квантификације" познат је

- а) **Готлоб Фреге**
- б) Лудвиг Витенштајн
- в) Берtrand Расел

36. Филозофија ког филозофа се назива *радикалним емпиризмом*?

- а) Лудвига Витгенштајна
- б) Виларда ван Орман Квајна
- в) **Вилијема Цемса**

37. Како је, по Шопенхауеру, могуће спознати ствар по себи?

- а) вољом
- б) **интуицијом**
- в) није је могуће спознати

38. Својство свести да може бити усмерена на саму себе Хусерл назива

- а) интенционалност
- б) **рефлексија**
- в) ејдетска свест

39. Време је по Хајдегеру

- а) фундамент онтологије
- б) окренуто ка смрти
- в) **смисао бића**

40. *Мале приче* су појам из филозофије

- а) Мишела Фукоа
- б) Жака Дерида
- в) **Жан-Франсоа Лиотара**